

Poštnina plačana v gotovini.

Cena 2 din

FILM

Leto I Ljubljana 15. — 30. oktobra 1940 Št. 15

Tyrone Power

20th Century Fox

Iz kulturnih filmov

POTOVANJE NA KONEC SVETA

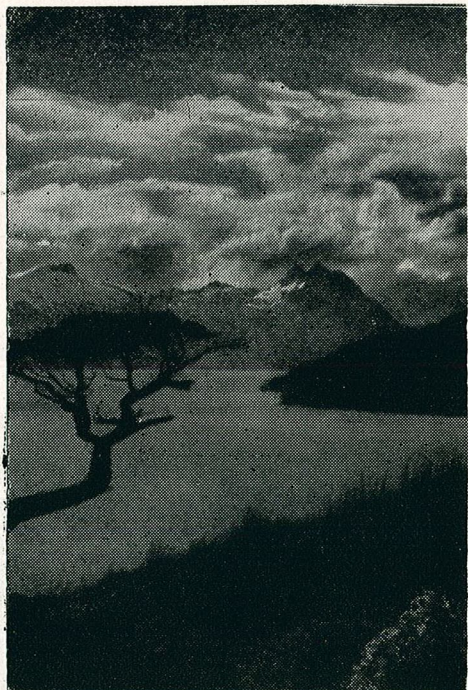
Kulturni film Bavaria »Iz Patagonije na Ognjeno zemljo«.

Potovanje v Patagonijo in Ognjeno zemljo pomeni slovo od obljudenega sveta — brezkončno samoto in doživetje veličastne pokrajine, kamor je komaj kdaj stopila noga kakega človeka.

Prelepo skalno gorovje po svoji divjosti še prekaša evropske Dolomite; divje neukročene gorske reke in ogromni ledeniki, ki so obdani z zelenimi bregovi, se spuščajo v morje.

Čeprav leži dežela na zemljepisni širini Srednje Evrope, vlada tam izrecno antarktično podnebje. Mrzli Humboltov tok ustvarja stalen mraz in neprestani zahodni vetrovi prinašajo izmenoma dež in sneg. Čisto drugače kakor pri nas je tam, kadar je jasno nebo. Mesece in mesece lahko zaman poseda filmski operater v taborišču in čaka na sonce, kakor bi sicer čakal na kako prav redko zver. Kadar se odgrne vrh Monte Sarmiento ali Monte Buckland, je to nekaj veličastvenega, a obenem redkega, kakor sončni mrk.

Tu pa tam je videti ob samotni obali jate pingvinov, ki pozdravijo ladjo z velikim vreščanjem. Na malih otokih Magellanove ceste bivajo številni tjulnji, ki

Bavaria

ČAR OGNJENE ZEMLJE

si leto za letom izbirajo iste prostore, kjer se plode in vzgajajo svojo mladež. Med otočjem Ognjene zemlje odkriva ladja skrite prelive in zalive očarljive lepote, ki se zde kakor pozorišča daljnih nordijskih pravljič, ko obliva mirno gladino zaliva opoldansko sonce in se razpirajo snežne gore po ozadju oblačnega neba.

Tako pomeni potovanje med prelivi Ognjene zemlje in Patagonije potovanje na konec sveta, kjer je ostala zemlja, kakor je bila od nekdaj in kamor doslej še niso zašli ljudje.

Dr. B.

BAVARIA FILMI V INOZEMSTVU

V poslednjem času so od filmov produkcije družbe »Bavaria« tekli v inozemstvu: V Holandiji »Skok čez ojnice«, v Švici »Zmota srca« in »Marguerite : 3«, na Švedskem »Osvobodjene roke« in na Danskem »Marguerite : 3«.

Nadaljna oddaja produkcije je zagotovljena za Jugoslavijo, Holandsko, Dansko, Švico, Francijo in Belgijo.

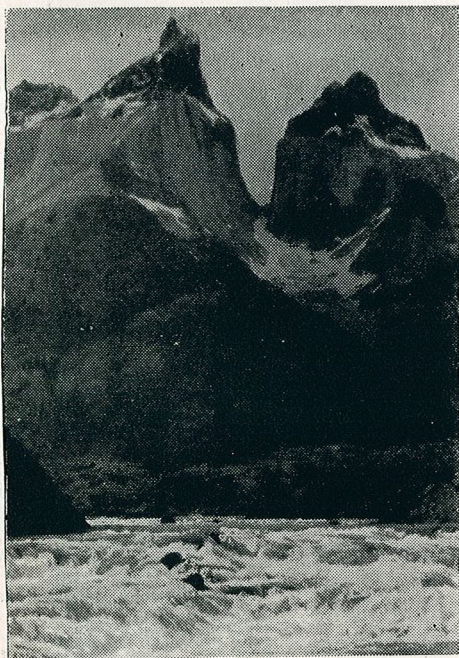

Mimo vlaka zdrvi letalo.

Trije Škoti se peljejo v oddelku. Prvi razred. Blazine, Ogledala.

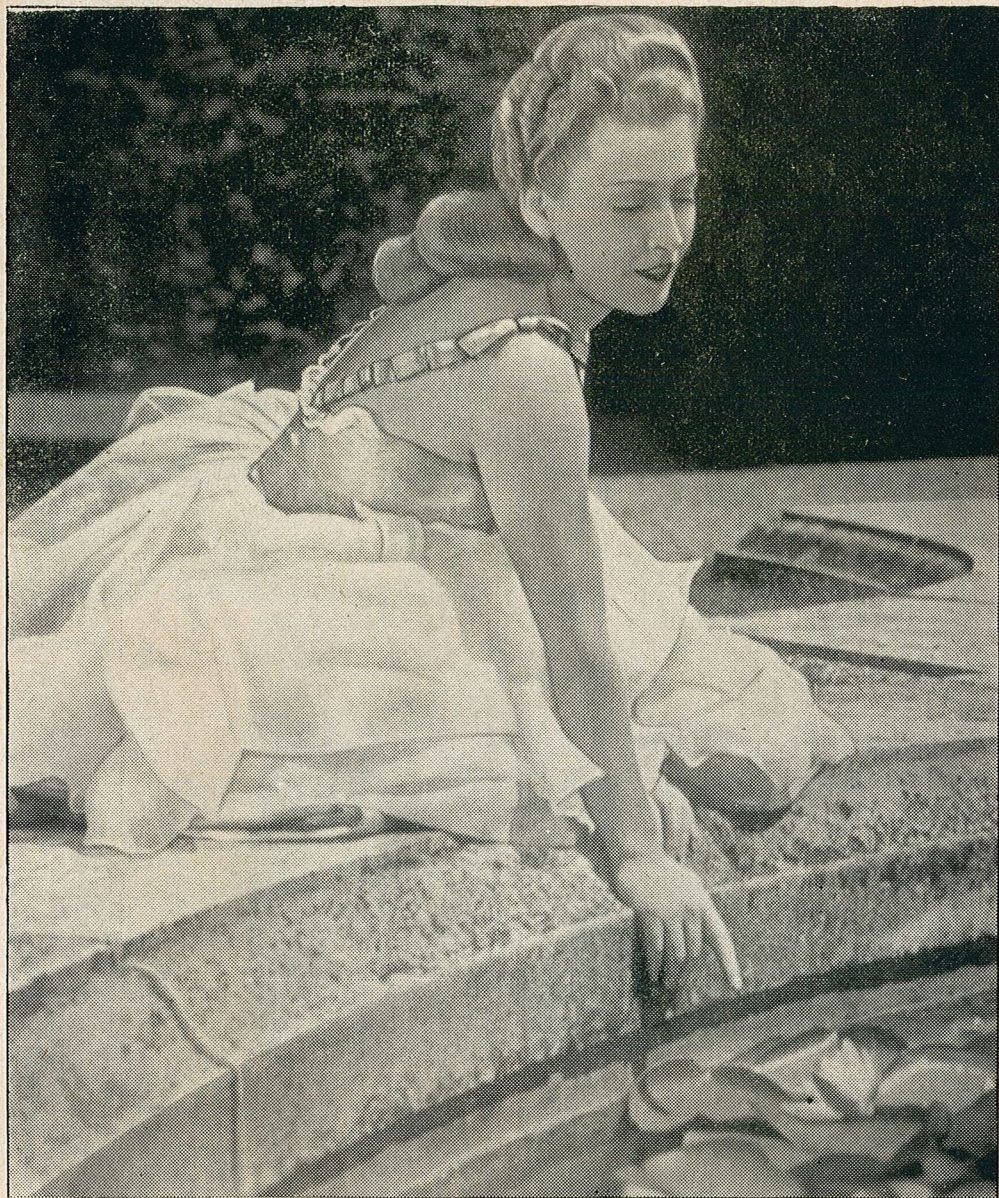
»Letanje ima še lepo bodočnost,« pravi prvi Škot. »Kmalu bomo vsi leteli.«

»Tako?« pravi drugi. »Ali imata tudi vidva vozni listek tretjega razreda?«

Bavaria

RAZSEŽNA GORSKA SKUPINA CERRO PAINE NA PATAGONIJI

Komtesa Eugenija

Tobis

nečakinja grofa Schinzberga, ki je navdala Mozarta s čarom, da je končal finale svoje nove opere. Predstavlja jo Heli Finkenzeller v filmu »Serenada«, ki je posnet po Mörickejevi mojstrski noveli »Mozart na potovanju v Prago«. Režija je Heini-scheva

»Krambambuli«

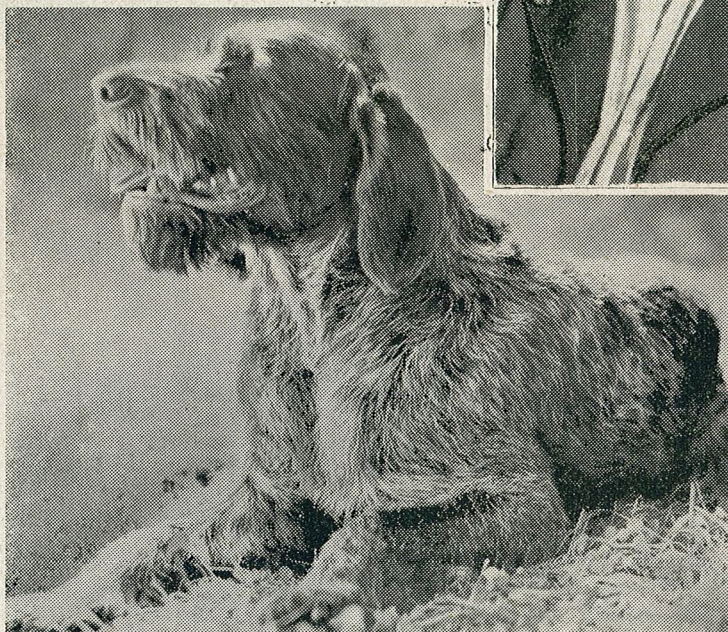
Bavaria-film po istoimenski noveli M. v. Ebner-Eschenbach, z drugim naslovom »Zgodba nekega psa«.

Vsebina

Od legla mladih psov se izgubi eden v svet in je po rajdi pustolovščin, ki so mu pokazale pisano življenje, najdeno po potepuhu Thomasu Wernldlu. Ta mu je vzdal ime Krambambuli in ga vzel seboj na svoja brezciljna potovanja. Po dolgem tavanju vsepovsod, ko je Krambambuli počasi zrasel, je Thomas našel zavetje in delo na domu vdove Sonnleitnerice. Med njim in njeno hčerko Ano, zaobljubljeno lovcu Barthlu Rauneggerju, se razprede tiha ljubezen, a kmalu tudi konča, ko se Thomas opije in nato težko razžali Ano. Razdražen zapusti dom in se znova poda v gostilno, kjer se radi svojega psa zaplete v prepir s fanti

Bavaria

Sepp Rist
kot lovec
Raunegger
in njegov novi
pomočnik
Krambambuli

in v nastalem pretepu nekoga težko rani z nožem. Radi tega ga odvedejo v zapor.

Svojega psa, od katerega se loči s težkim srcem, da bivšemu pismonoši Holzapflu, ki je brat Sonnleitnerice, Ana se poroči z lovcem in vzame psa s seboj v lovsko hišo, čeprav ga njen mož skrajša sovraži, ker ga opominja na Thomasa, nekdanjega ljubimca njegove žene. Počasi vendar opazi dobre lastnosti bistre živali in jo napravi za svojega lovskega pomočnika. Seveda je s tem potešil vse spomine na preteklost in je dal psu tudi drugo ime. Nekdanji Krambambuli se na-

vadi na svojega novega gospodarja in zdi se, da je pozabil na nekdanjega lastnika.

Thomas prestaja svojo kazen v ječi. Njegova neukrotljiva želja po svobodi in maščevanju ga spravi na pustolovski beg iz zapora. Ko še isto noč poišče Holzapfla in ga prosi za nekaj denarja, izve, da se je Ana poročila z lovcem in da je Krambambuli postal dober, na lovca navezan pes. Zagrenjen se Thomas odreče obeh. V mestu se spozna na predmestnem zabavišču z natakario Kati, ljubko, a malo lahko deklico, ki jo radi njene velike strelske spretnosti na strelišču vsi

občudujejo. Vzame ga seboj kot Stephana Mörtla, kakor se piše zdaj, v svoje stanovanje; ker se kljub svojemu pogumu le zmerom čuti zasledovanega. Naslednje jutro ga pregovori, ko ji je postal poslušen — za divji lov. Thomas zapade ti nameri tem laže, ker bi mogel s tem delati osovraženemu lovcu neprilike v njegovem lovišču in ga morda nekoč tudi samega srečati.

Pri večno žejnem puškarju Zirblu, ki zna dobro porabiti njegovo mirno roko za nastreljevanje pušk, najde zavetje. Pri tem poslu mu je lahko za puško, ki jo rabi za svoje temno počenjanje. V tihi zakon lovca je zašel nemir. Ana je zvedela za drzni Thomasov beg iz kaznilnice in tudi za to, da se gotovo potika nekje v bližini, kajti lovec sledi v svojem revirju divjega lovca.

Nekoč naleti Ana v svoje breznežno presenečenje Thomasa pri puškarju, ko prinese puško svojega moža v popravilo. Roti ga, naj odide odtod in mu končno zagrozi, ko zve za njegove maščevalne namene, da ga naznani. To dozdevno odvrne Thomasa in obljubi ji, da se ne bo več bližal. Srečna se vrne Ana domov, ko misli, da je odvrnila nevarnost od svojega moža, toda kmalu spozna, da se je varala. Na lovskeem nožu, najdenem po lovcu v revirju, uvidi, da je Thomas oni divji lovec, ki ga njen mož neprestano zasleduje. Na vsak način hoče prepričati njuno usodno srečanje in javi Thomasa žandarjem. Vendar prepozno, Thomasa ne najdejo več pri puškarju.

V gorskem gozdu naletita Barthel in Thomas drug na drugega in ob tem spozna pes svojega nekdanjega gospodarja. Lovec ga kliče nazaj, toda zaman; pes se utrga in ob sunku se sproži lovčeva puška v Thomasa in ga usmrti.

Krambambuli žalostno tava okrog, dokler ne pogine na grobu svojega nekdanjega gospodarja in tako s smrtjo zapečati svojo zvestobo.

V nemški literaturi je med ženskami Marie von Ebner-Eschenbach, avtorica novele »Krambambuli« v prvi vrsti. Rojena grofica Dubsy: 13. septembra 1830 v Zdislavcih na Moravskem, umrla 12. marca 1916 na Dunaju. Bila je prva častna doktorica dunajske univerze. Med vsemi njenimi deli je najpriljubljenejša novela — zgodba nekega psa, katero je zdaj podjetje Bavaria-Filmkunst posnelo na zvočni trak. Režijo je prevzel Karl Köstlin, glasbo Willi Schmidt-Gentner, zgradbe Julius v. Borsody. Operater Hans Schneeberger. V glavnih vlogah: Viktoria v. Ballasko, Sepp Rist, Paula Pfluger, Rudolf Prack, Eduard Köck, Karl Straup in Elise Aulinger.

Snemanje velikega filma »Desperado«

Jesse James, maščevalec za farmerjem
storjene krivice

Ko se je D. F. Zanuck, šef Foxove produkcije, odločil oživetiti na platnu najpopularnejšo osebnost v nedavni preteklosti Amerike, je vse kazalo na legendarnega junaka in maščevalca Jesse Jamesa.

Režiser Henry King je doslej pokazal svoje sposobnosti v filmih »Chicago« in »Ritem strasti« (Alex. Ragtime Band), pa je potreboval dve polni leti, preden je mogel zbrati in urediti številne knjige in članke, ki so govorili o življenju in delih junaka nekdanje dobe brez zakonov in pravice. Posebno pažnjo je posvetil časopisnim člankom iz tistega časa in slavni Pinkertonov detektivski urad je dal na razpolago svoj tajni arhiv, v katerem so našli mnoge neznanne podatke, študije in raziskovanja popularnega Mr. Pinkertona. Rezultati so v vsem potrdili legendo; življenje Jesse Jamesa je bilo tako nenavadno, da je dajalo najzanimivejšo in najlepšo temo, kar si jih je kdaj osvojil film.

Hoté najti pokrajino, kjer bi zvrtili zunanje snetke, se je podal režiser King z letalom na polet čez gorovje Ozarks. Pre-

Bavaria

ANNA SONNLEITNER

v filmu »Krambambuli«, ki jo igra Viktoria v. Ballasko

deli v tem gorovju so nekoč krili v svojem nedostopnem območju Jesse Jamesa in njegove ljudi. Odtod je ta opevani legendarni junak pohajal na svoja maščevalska pota, pred katerimi so trepetali vsi oholi in nepravilni.

Mesec dni kasneje so dopotovali v Pineville: Tyrone Power, Nancy Kelly, Henry Fonda in Randolph Scott in so preseñeni obstali pred tisoči obiskovalcev, ki so se zgrnili z vseh strani Amerike, da bi prisostvovali snemanju filma o najpopularnejšem Američanu šestdesetih let preteklega stoletja.

Vse mestece je zapadlo v veliko vznemirjenost. Množica delavcev, elektrikov, monterjev in filmskih strokovnjakov je preplavila kraj. Seveda je v tem burnem vrtincu bilo dovolj zasluzka tudi za domačine. Pineville je neznatno, toda izredno čisto mestece. Župan je bil nenavadno prijazen, posebno pa ponosen na novo asfaltirane ulice in presrečen, da je prav njegovemu kraju pripadla čast, biti ozadje tega filma.

Vse drugačno je bilo njegovo razpoloženje naslednjega dne. Vseh štiri in dvajset ur je presedel na stolu in preplašeno gledal ter stresal z glavo. Kaj se je zgodilo? — Delavci so po navodilih režiserja navozili na snažne ulice cele kupe peska, kamenja in zemlje, ter vse površ še po-

Bavaria

POSLEDNJI DIM

Hanns Schulz kot hišni sluga Avgust v filmu »Sedmi mladenič«

Bavaria

»V SENCİ GORE«

učitelj igra na gosli in vsa mladina poje z njim. Prizor iz novega filma

lili z vodo in vzorno čisto mestece je bilo zjutraj v blatu in kamenju, prav tako, kakor ga je predpisoval scenario.

Dva dni po prihodu glavnih igralcev se je pričelo snemanje. Sprva se je zdelo, da bodo neštevilni radovedneži in domači ljudje ovirali delo. Tako je tudi bilo, dokler ni režiser po megafonu improviziral lep nagovor in opozoril ljudi na težkoče, ki mu jih ustvarjajo s svojim ponašanjem. Občutljivi mikrofoni so zabeležili vse: vsak šepet in modre »strokovne« pripombe. Tako ne gre! Res, množica ni hotela, da bi ovirala delo in je potem pokazala izredno disciplino, pomagala je igralcem in tehničnemu osebju ob vsaki priliki.

Po mesecu dni napornega dela se je vsa odprava vrnila v Hollywood. Tam je trpelo še nekaj tednov, dokler ni bil film dokončno urejen.

Mali romantični Pineville je čez noč spet zapadel v svoje sanjam podobno življenje. Toda bivanje dela Hollywooda med njimi jim je ostalo v neizbrisnem spominu. Zvečer so sedali meščani na klopi pred svojimi domovi in si pripovedovali potekle doživljaje in iz mraka je prihajala melodija pesmi, ki je govorila o Jesse Jamesu, ki se je boril osamljen, obdan le z malo tropo zvestih, za pravice zatiranih ljudi...

Bavaria

ANNELIESE UHLIG
v filmu »Golovin je v mestu«, kjer igra
vlogo Madeleine

Vznemirjenje radi nekega gospoda Golovina

Verjamate, da Golovin resnično živi? Seveda; danes opoldne so ga videli v hotelu Metropol, ko je obedoval češpljeve cmoke; saj veste, da jih je zmerom tako rad jedel. Pomota je povsem izključena.

—Toda, tu mora biti vmes zamenjava, mrtvi se ne vračajo iz grobov. Saj ste videli dragi venec z lilijami, ta je bil od senatorja Rada. In Madeleine, kaj že ve? Vse leto je žalovala za njim, zdaj pa je zaročena z dr. Kablinskim; to bo strašen škandal! Škandal bo tako in tako, denar bo treba vrniti vsem, katere je spravil obenj. Torej »Golovin je v mestu...«

Družba Bavaria-Film je pravkar končala snetke za film z Leom Slezakom, Oskarjem Simo, Anneliese Uhlig in drugimi igralci. Film ima naslov »Golovin je v mestu«. Zanimivo dejanje se odmotava v izmišljenem mestu Bogustavi, kjer se zapletejo v tok dogajanj: senator Rado, dr. Aleksander Kablinski, urednik Dusek, župan Juranič (Leo Slezak!) in še cela vrsta ljudi s slovanskimi in madžarskimi imeni. V ozadju dogajanja je velikopotezna zavarovalna goljufija, združena z važnim vprašanjem, ali je neki zagonetni

gospod Golovin še živ ali ne. Ves film je žgoča satira na korumpirano in omejeno malomeščansko družbo.

Film so snemali v praških ateljejih in zdi se, da cika na slovaške razmere.

BAVARIA — FILMI NA FILMSKEM UMETNIŠKEM TEDNU V BENETKAH

V času od 1.—8. septembra je bila v Benetkah toletna nemško-italijanska filmska razstava. Med nemškimi filmi so bili predvajani od Bavarie en večji film in trije kulturni filmi. Predvsem je vzbudil pozornost film »Befreite Hände« z Brigitto Horney, Olgo Čehovo, Ewaldom Balsersjem, Carl Raddatzom in Paulom Dahlke v glavnih vlogah. Ta film je režiral Hans Schweikart, on in Brigitta Horney sta predvajanju tudi osebno prisostvovala.

Vsi ti filmi so bili že v Nemčiji označeni za visoko umetniško ter državno-politično vredne; taista ocena jim je bila priznana od razsodišča razstave. Pri nas tega filma ne bomo videli, pač pa gotovo enega kulturnih filmov, ta je »Velikonočna smučka tura v Tirolah«.

Bavaria

NEKAJ NOVEGA!

Tako se zabava visoka družba v filmu
»Golovin je v mestu«

NOVI ZVEZDNIKI RISANEGA FILMA

20th Century Fox je v novi produkciji zelo uspelih risanih filmov, ki so predvajani pod imenom Terry-Toones, ustvaril nove pojave. Med najuspelejšimi je vsekakor mali, črni racák Pandi, ki s svojimi pustolovščinami zmerom izziva salve smeha. Gosak Gandi, pes Campeke, maček Mandi so ostali zvezdniki teh zelo prijetnih filmov.

FILMSKI IGRALCI BREZ ŠMINKE

Ob snemanju velikega socialnega filma »Plodovi mržnje« je režiser John Ford odredil, da noben igralec ne sme uporabljati ne šminke in ne pudra. Ford je s tem hotel izločiti iz filma vsak »fabricirani naturalizem«. Ta njegova odločitev je zelo odjeknila v strokovnih krogih filmske metropole. To je prvi primer, da v tako velikem filmu nastopajo umetniki prav taki, kakor so v svojem zasebnem življenju.

»BOBNI VZDOLŽ MOHAWKA«

Irski igralec Arthur Shields se je po telegrafu dogovarjal s šefom Foxove produkcije Zanuckom za vlogo pastora v velikem tehnikolor-filmu »Bobni vzdolž Mohawka«. — Ko sta se sporazumela, je Shields odpotoval z letalom Yankee Clipper iz Lisabone na Portugalskem v New-York in od tam v Hollywood in takoj stopil pred filmsko kamero. V tem filmu je ta znameniti igralec podal svojo najboljšo kreacijo kot junaški pastor hrabrih naseljencev legendarne doline reke Mohawk, ki je bila pozorišče krvavih bojev med naseljenci in divjimi indijanskimi plemeni. V ostalih glavnih vlogah Claudette Colbert in Henry Fonda.

SONJA HENIE SE JE POROČILA

Sonja Henie, nekdanja svetovna prvakinja v drsanju, se je nedavno poročila z znanim ameriškim sportnikom Danom Toppingom. Poročenca sta po poroki odpotovala na medene tedne na Aljasko, kjer sta hotela preživeti nekaj nemotenih dni daleč od velemestnega hrupa. Žal so jima Sonjine obveznosti napram 20th Century Foxu skrajšale medene tedne na kratkih 14 dni.

Nastanek barvnega trik-filma

Na spodnji Friedrichstrasse, v stari filmski četrti Berlina, visoko zgoraj v četrtem nadstropju s prostim razgledom čez strehe velemesta, si je Hans Held, stvarilec barvnega trikfilma »Bavaria« uredil atelje. V tesni izbici je od ranega jutra do pozne noči na delu devet oseb in ustvarjajo po idejah tega mladostnega umetnika. Vsekakor po načelu: v slogi je moč, kakršnen naslov ima tudi film. To je pravljica iz življenja živali, napisana po Hansu Heldu samem, po njem risana in kolorirana. Trak je dolg okrog 400 m in bo tekel četrte ure. Zanj je bilo treba vsega skupaj 28.000 filmskih slikic. To število je precej neenakomerno podeljeno po posameznih prizorih. V enem prizoru sta samo dve slikici, dočim je bilo za drugega potreba 8000 slikic. Najdaljša scena v filmu meri 30. metrov.

Toda kako nastaja risani film v posameznostih?

»Najprej,« tako pove mojster Held, »je treba napraviti osnovno skico cele scene. To je potem izdelati v glavnih podrobnostih, kjer je skrajno paziti na preciznost dela in enakost risarskega sloga. Posamezne faze gibanja narišemo s svinčnikom na papir, tako da so pravilno postavljene v danem prostoru. Risbe s svinčnikom dobe potem koloristinje — za poslujem jih šest, ki kopirajo risbe s tušem na male celuloidne ploščice in obarvajo posamezne ploskvice med potezami z barvo.«

Sestavo bary določa Hans Held sam, ki tudi sam meša barve, da je tako zagotovljena popolna enakost. Izdelane barva-

Bavaria

Gozdne živali so zmagoslavno končale bitko proti roparici lisici. Iz barvnega risanega filma »V slogi je moč«

ste faze polože potem na odgovarjajoče ozadje — risba tega je spet mala mojstrovina — in filmska kamera posnema sliko za sliko po Gasparcolor-postopku. To je negotovo in naporno delo, ker je treba vsako sliko po trikrat fotografirati: rdeče, modro in zeleno.

20th Century Fox

WARNER BAXTER

»simpatični gosposki potepuh«, kakor ga nazivajo v Hollywoodu, igra v novem velefilmu »Gentleman potepuh«.

»Do zdaj so porabljali predvsem žareče barvne odtenke,« nam pojasnjuje Hans Held, »a jaz sem se odločil za nežne akvarelne barve in to z dobro premišljeno namero. Potrebno je 24 slik v sekundi: pri počasnejšem teku se premikajo slike počasneje in je radi tega treba znatno več slik.«

Ozadja in panorame riše umetnik sam, te ostanejo nespremenjene. Rezanja filma, odnosno prirejanja, kakor je to običajno pri normalnem filmu, tu ni, kakor je posneto, tako tudi ostane.

Delo na takem traku, kakor je »V slogi je moč«, traja okrog pet mesecev, vključno izdelavo rokopisa in ozvočenje. Tonski snetki so pri trikfilmu nekaj posebnega. Treba se je varovati preveč realističnih zvokov, če naj bo ohranjen pravičnejši značaj dela. Radi tega Hans Held tudi ni dal živalim govoriti z jasnim človeškim glasom, temveč je njihov govor sestavljen iz zabrisanih besed.

To je v glavnih potezih ves nastanek risanege barvnege trikfilma »Bavarie«.

Hermann Jokisch

»Deževje prihaja«

film po romanu ameriškega pisatelja Louisa Bromfielda

Tri leta so trajale priprave za snemanje, tri milijone dolarjev je potrošila Foxova družba za filmska trak po romanu ameriškega pisatelja Louisa Bromfielda »Rains came«. O tem grandioznem filmu, ki s svojimi umetniškimi osnovami in tehnično dovršenostjo nadkriljuje mnoga dozdej ustvarjena filmska dela, je nastala pred snemanjem ostra diskusija v ameriškem časopisju. Na prve vesti o odkupu pravice filmanja po Darryl F. Zanucku, šefu Foxove produkcije — so prodrli glasovi, da je nemogoče prenesti vse to v film, kar je mojstrsko pero Louisa Bromfielda tako genialno opisalo.

Zanuck je povabil Bromfielda, živečega poslednja leta v Franciji, naj pride v Hollywood in osebno sodeluje pri predelavi svojega romana za film in tudi prisostvuje snemanju.

V razkošnem okviru moderne Indije, se razvija dejanje filma v trenutke bujnega življenja in nas spravlja v zanos ob eksotičnih lepotah te bajeslovne zemlje maharadž. Ob drugih prizorih omahujemo pred strašnim besnenjem narode, ki s potresi in poplavami uničuje vse kar je ustvaril človek.

20th Century Fox

SONJA HENIE in TYRONE POWER
v glasbenem filmu »Druga violina«.

Pred tem eksotičnim ozadjem je nastala velika ljubezen, vsa prepričevalna prav v strašnih trenutkih naravnih katastrof.

Filmska literatura Ufe

Bavaria

V STARI PRAGI

Anneliese Uhlig in Carl Raddatz, glavna igralca v filmu »Golovin je v mestu«

Osebnosti Bromfieldovega romana se jasno odražajo pred očmi gledalcev in oživljajo značaje, človeške slabosti in strasti vse v ogromnem vrvežu množice, s katero je režiser Clarence Brown ustvaril nepozabne prizore.

V filmu sodelujejo Tyrone Power, naslednik starega ranžipurskega maharadže kot mladi indijski zdravnik in major Safti; potem lepa in mistična Myrna Loy kot amoralna Lady Esketh, neutešljiva v lovu za moškimi; George Brent — Tom Ransome, človek, ki mu je življenje nudilo že toliko lepot, da ne najde nič več zanimivega v njem — dokler ne spozna preprostost in svežino Fern Simon, Brende Joyce...

HANS ALBERS JE NAVDUŠEN ZA NOGOMET

Hans Albers, ki zdaj igra za družbo Bavaria glavno vlogo v filmu »Carl Peters«, si kot navdušen športnik ogleda vsako večjo nogometno tekmo. Deset minut po začetku dvoboja Rim : München prihiti nek zapoznelec, se postavi tik Albersa in ga napeto vpraša:

»Oprostite, kakšen je že rezultat?« Albers radevolje odgovori »0:0« in žanje nepričakovano novo vprašanje:

»Za koga? «

Delovanje filmske družbe Ufe ni omejeno le na izdelovanje filmov, ampak družba vzdržuje v Berlinu poseben filmski muzej, ki prikazuje ves razvoj filma. Poleg tega pa izdaja tudi spise, ki obdelujejo eno ali drugo polje danes izredno razvite filmske vede. Priročna zbirka pod naslovom »FILMSCHAFFEN, FILMFORSCHUNG« je namenjena laiku, ki bi se rad poučil o tem ali onem problemu kinematografije.

Kot drugi zvezek te zbirke je izšla pred kratkim izpod peresa dr. Trauba razprava: Ko se je začelo s filmanjem. Je to nekakšna zgodovina začetkov tehnike filmanja, opremljena z mnogimi lepimi slikami raznih aparatov in pripomočkov za filmanje, ki so jih uporabljali približno do leta 1900. Vsi naslikani predmeti so razstavljeni v že omenjenem muzeju. Na idejo, da se dá s pomočjo več zaporednih fotografij analizirati gibanje, so prvi prišli Francozi. Več izumiteljev je hotelo skonstruirati aparat, s katerim bi lahko posneli faze gibanja, vendar dolgo niso prišli do pravih rezultatov; poskušali so s pomočjo vrtečih se objektivov, snemali so na vrteče se plošče. Efekt prvih poskusov so bile slike na papirju, ki za projekcijo v današnjem smislu sploh niso bile primerne, gledalci so

20th Century Fox

»PESEM DIVJEGA ZAPADA«
Jane Withers in Gene Autrey.

jih gledali skozi špranjo, za katero so se vrtele, oziroma premikale slike, ki so bile narejene na papirju. Prva dva, ki sta pokazala tekoče slike v projekciji, sta bila brata Lumiere v Parizu l. 1895. Tu so bili predvajani že filmi, dolgi po 16 do 17 m, predstavljali so razburkano morje, življenje na ulici itd. Tudi Edison se je mnogo pečal s kinematografijo. Pri tem mu je pomagal znani fabrikant Kodakovih izdelkov Eastman, ki je v svoji tovarni od l. 1884. izdeloval negativni material na pregibne liste iz celuloida — današnje filme. Seveda so bile vse te naprave v primeri z današnjim filmom dokaj pomanjkljive, saj se je kinematografija razvila šele v našem stoletju.

★

DOBER PREDLOG

Ludwiga Schmitza, igralca ene glavnih vlog v novem Tobis-Cinema filmu »Zadnja runda«, so že jezila neprestana vprašanja, če sta si s priljubljeno filmsko umetnico Sybillo Schmitz kaj v rodu.

— Predlagal sem spoštovani tovarišici — je nedavno izjavil ta priljubljeni komik — naj si dava natisniti vsak po 100.000 kartic, da jih bova delila vpraševalcem o najinem sorodstvu. Na mojih karticah bi stalo: Žal, nisem sorodnik Sibylle Schmitz — na njenih pa: Ne, Ludwig Schmitz hvala Bogu, ni z menoj prav nič v rodu!

Bavaria

GOSPODIČNA BARNHELSKA
Käthe Gold v istoimenskem filmu po
Lessingovem delu

20th Century Fox-Film

je dal v promet 24 skrbno izbranih filmov iz skupne produkcije 60 filmov v sezoni 1940/41.

Sen Indije: Tyrone Power, Myrna Loy, George Brent, Brenda Joyce, M. Upenškaja.

Modra ptica: Shirley Temple, Johnny Russel, Spring Byington.

Bobni vzdolž Mohawka: Henry Fonda, Claudette Colbert.

Hollywood Cavalcade: Alice Faye, Don Ameche in številni komiki še iz dobe nemega filma.

Melodija reke: Don Ameche, Al Jolson, Andrea Leads.

Maryland: Brenda Joyce, John Payne, Marjorie Weaver, Andrea Leads.

Stanley in Livingstone: Spencer Tracy, Nancy Kelly, Richard Greene.

Tanja Vronska: Vera Zorina, Richard Greene, Erich v. Stroheim, Peter Lorre.

Lilian Russel: Alice Faye, Henry Fonda, Don Ameche, Leo Carrillo.

Marsikaj se dogaja v noči: Sonja Henie, Ray Milland, M. Moskovič.

Standust: Linda Darnell, John Payne, Mary Healy.

Ples z vragom: Tyrone Power, Dorothy Lamour, Edward Arnold.

Plodovi mržnje: Henry Fonda, Dorris Bowdon, John Carradine.

Željna ljubezni: Tyrone Power, Linda Darnell, Binnie Barnes.

Frivolna dekleta: Lynn Bari, Robert Lowrey, Jean Davis, Elise Knox.

Pesem divjega zapada: Jane Withers, Gene Autry, Marjorie Weaver.

Zvesti tovariši: Jane Withers, Arlen Whelan, Richard Bond.

Vragoljanka: Jane Withers, Joe Brown jun., Cliff Edwards.

Little Old New-York: Richard Greene, Alice Faye, Fred Mc Murray, Brenda Joyce.

Viva Cisco Kid: Cesar Romero, Jean Rogers, Chris-Pin Martin.

Bandit kavalir: Cesar Romero, Marjorie Weaver, Virginia Field.

Krona kraljice iz Sabe: Peter Lorre, Joseph Schildkraut, Lionel Atwill, Virginia Field.

Sabotaža v Panamskem kanalu: Sidney Toler, Jean Rogers, Kane Richmond.

Žrtve Zodiaka: Sidney Toler, Cesar Romero, Pauline Moore.

★

»MED HAMBURGOM IN HAITIJEM«

je naslov novega Ufinea filma, ki ga snemajo na Babelsbergu v režiji Ericha Waschnecka. V glavnih vlogah so: Gustav Knuth, Gisela Uhlen, Grethe Weiser, Will Dohm, Ruth Eweller, Walter Franck in Albert Florath. Glasba je Eisbrennerjeva.

Vesti Metro-Goldwyn-Mayer

MICKEY ROONEY

najpopularnejši filmski zvezdnik Amerike

Mickey Rooney je danes gotovo najpopularnejši mladinski filmski zvezdnik. To ugotovitev povsem potrjuje anketa nekega ameriškega strokovnega časopisa, ki je svojim čitateljem, kakor tudi lastnikom kinov zastavil vprašanje, — koga najrajši vidijo na platnu, odnosno kateri filmski igralec jim prinaša največje blagajniške uspehe. V ti anketi se je pokazalo, da je Mickey Rooney prvi na listi »money-makersov« v Ameriki. To je gotovo veliko priznanje, ko je z dolgo rajdo svojih filmov prepričal ves svet o svojih umetniških in igralskih sposobnostih. V prvi vrsti so to njegove neposnemljive stvaritve Andyja Hardyja v filmih priljubljene »Rodbine Hardy«, potem v filmih »Veseli potepuhi« in »Bezprizorni«, v katerem tudi dovršena igra Spencer Tracyja ni mogla zasenčiti hudožestveniške igre Mickey Rooneyja.

Mickey je začel svojo igralsko kariero že v prvem letu svojega življenja. Odtlej je njegova pot do današnje filmske slave posuta z vsakovrstnimi tegobami življenja in uspehi na odru.

Zdaj je Mickey Rooney med prvimi zvezdniki Hollywooda. Po uspehih, doseženih v filmih »Rodbine Hardy« so mu dajali vse težje in težje vloge, med temi tudi dosti karakternih, ki že od odraslega umetnika zahtevajo največjo koncentriranost in razvoj vseh sposobnosti. Taka je bila tudi vloga legendarnega Mark Twainovega junaka Hucklesbrry Finna in nepozabna udeleženost v filmu »Bezprizorni«. V novi filmski sezoni ga bomo videli v dveh delih o »Rodbini Hardy« in sicer v glasbenem filmu »Vek mladosti« obenem z Judy Garland in v filmu o življenju velikega izumitelja T. A. Edisona.

JEANETTE MAC DONALD IN EDDY NELSON

sta za novo filmsko sezono kreirala dva velika glasbena filma, kjer nastopata skupaj. To sta »Melodija hrepenenja« in »Ti si moj angel«. Prvi film je režiral Robert Z. Leonard, drugega slavni W. S. Van Dyck II. — Produkcija je Metro-Goldwyn-Mayer.

VIVIAN LEIGH IN ROBERT TAYLOR
sta romantični ljubavni par v velikem Metro-filmu »Zatemnjeni London«, ki je s svojo vsebino izredno aktualen. Vivian Leigh je po senzacionalnem uspehu v svojem prvem nastopu s Clarkom Gable znova podala dokaz svojih neizčrpnih umetniških sposobnosti. Zdjaj bo nastopila drugič z Robertom Taylorjem; prvič sta se srečala v filmu »Ljubimec Oxforda«.

20th Century Fox

»TRIJE MUŠKETIRJI«

Ilona Massey

madžarska operna pevka osvaja Hollywood.

Teško je najti pot v Hollywood. Nešteti znani in priznani evropski umetniki so to zaman poskušali. Hollywood je božja pot, kamor hodijo vsi zvezdniki sveta, kajti iz hollywoodskih ateljejev je najbližje do svetovne slave.

Kako si je mogla Ilona Massey, ki so jo tovarišice v šoli klicale »Grda Iluš«, osvojiti filmsko metropolo?

Ilona Massey je ena redkih evropskih umetnikov, ki so danes zvezdniki Hollywooda. Pot do tega ni bila lahka, še manj pa nagla. Treba je bilo dosti truda in še več samopremagovanja.

Ilona Massey je dete vojne. Njeni starši so izmed malih ljudi v madžarski pokrajini. Ilona je že kot otrok ljubila glasbo. Po vojni je bila z drugimi otroki poslana na Nizozemsko za nekaj mesecev, da bi si opomogla od vsega slabega v vojni. Vrnila

se je čez pol leta. Njena rodbina se je medtem preselila v Budimpešto. Iz šole je šla Ilona v uk v neki krojaški salon, toda od svojih neznatnih dohodkov si je še odtrgovala toliko, da se je mogla učiti petja in je pozneje dobila nameščenje v zboru budimpeštanskega gledališča. Od tam je odšla na Dunaj in se ponudila v Volksoperi. Njeno petje je napravilo dober utis, vendar so bile težkoče, ker ni znala dovolj nemščine. Uspeh pa ni izostal, kritika jo je vzporejala s slavno

lepa prilika za popolno uveljavljenje. Snemali so glasbeni film »Balalajka« z Nelsonom Eddyjem. Iloni so poverili glavno žensko vlogo in igrala je z nalletom in pogumom, kajti vedela je, da je njena usoda na kocki. Film je dosegel izreden uspeh. Njen talent je zadivil tudi Nelsona Eddyja in obadva sta dala naj-sijajnejše pevske točke, kar jih je svet slišal zadnja leta.

Ilona Massey je danes ena največjih pevskih zvezdnic Hollywooda!

Metro Goldwyn Mayer

Ilona Massey

Mario Jeritzo. Prvič je nastopila v Tosci. Dva meseca zatem jo je dirigent Felix Weinartner pozval na Državno opero in evropska karijera ji je bila zagotovljena. Toda Ilona Massey je hrepenela za Hollywoodom. Kakor na Dunaju z nemščino, je imela tu težkoče z angleščino. Nastopila je v samostojni sceni filma »Rosalie« z Nelsonom Eddyjem in Eleanor Powell in dosegla velik uspeh. Njen glas je tako popoln in dovršeno lep, da očaruje publiko. Kmalu ji je bila na ponudbo pre-

FRANZ OSTEN, ANGAŽIRAN PRI »BAVARIA«

Franz Osten, ustvarjalec velikih filmov, je tekom zadnjih pet let izdelal v Indiji 17 popolnih programskih filmov v enem indijskih jezikov in s tem pomembno sodeloval pri izgradnji indijske filmske umetnosti in produkcije.

Zdaj je bil po sedem mesečni internaciji zamenjan ter se vrnil. »Bavaria« mu je poverila ureditev in vodstvo svojega celotnega filmskega arhiva.

Parada sneženih mož

Pri zunanjih snetkih za film »Levo Izara, desno Spreva«

V pogorju Zugspitze snemajo Ostermayrjev film. Ostermayrji so v Münchnu doma, torej nič čudnega, če je naš začel z Izaro. To se pravi: Preden so igralci šli v Berlin, so se napotili v gore po zunanje snetke, brez katerih si pravega Ostermayrjevega filma sploh ne moremo misliti

O zunanjih snetkih, ki se zde v končanem filmu nekaj samo po sebi umevnega, imajo gledalci na splošno povsem drugo predstavo, kakor je stvar v resnici. In o zimskih snetkih še posebno. Na metre visok sneg, zasneženi vrhovi gora in strme stene; z bleščečim okrasjem obložene veje drevja, ljudje, ki izginjajo v drznih spustih na smučeh v dolino, lesketanje snega, ko se upira sonce v zasnežene bregove — za vse to je treba neskončno mnogo truda in potrpljenja, časa in dela, preden je sneto na filmskem traku.

Ko se igralci, ki jih je režiser Paul Ostermayr zbral za svoj novi film, vračajo od snemanja v bližini Ehrwalda in Lermoosa v halo visokega Zugspitzhotela in trkajo na neusmiljeni barometer: snemajo smučiči, se otriasajo snega — potem imamo pred seboj pravo parado sneženih mož. Med njimi so sami dobri znanci. — Fritz Kampers z ivja polnimi brki in

Bavaria

PRIZNANJE

Hansi Knotek in Albert Janscheck v prizoru iz filma »Grešna vas«

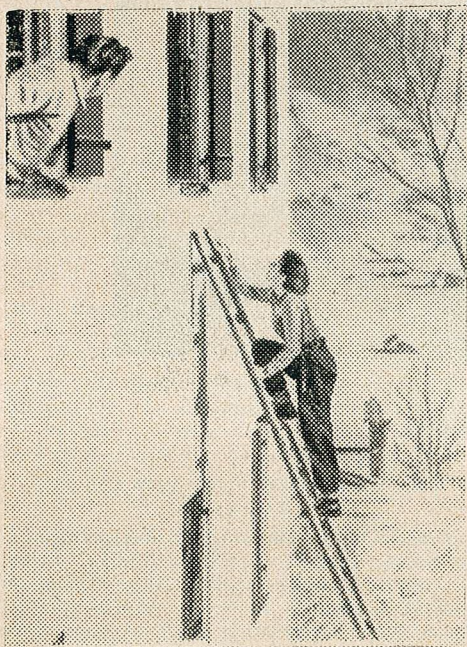
jovijalnim obrazom, ki se mu (v filmu) ob besedi »Prus« takoj spremeni v odklonilen izraz. Za njim pride okrogli in dobrodrušni Leo Peukert. Dražestno se pokaže v kapuci anoraka obrazek münchenške deklice, kakor si je le moremo želeli. Vesela in pripravljena za vsako nagajivost. To je Charlotte Schellhorn, ki je svojega partnerja Fritza Genschow iz plemena berlinskih Schulzjev pri slalomu nabisala za nekaj točk. Oprezno prikolovrati potem v primerni razdalji Oscar Sabo, ves zavit in komaj spoznaven. Mali münchenški Martin Schmidhofer trdi na vse pretege, da bi bil na tem slalomu, ki so ga priredili filmski igralci med seboj, brez dvoma prvi, če bi mu le smučiči hoteli tako drseti kakor kakemu vraku... razen tega je ugledal še srno ob progi in se zapletel v bitko s kepami z nekim pobom iz Ehrwalda...

Sedem nosačev iz Allgäua, katerim ni nobena gora prestrma in noben sneg previsok, prinese za njimi še filmsko kameero, s katero to pot rokuje Bruno Stephan in zvočne naprave tonskega mojstra — Fritza Thery.

Dosti je šuma in ropota, preden je vsa družčina pod streho. In koliko je potem še govorjenja ves večer. Seveda teko besede predvsem o soncu, katerega danes ni hotelo biti, ali pa je premalo sijalo...

Zgodbica, o kateri bo pripovedoval ta film, naj ne bo vnaprej izdana. Za enkrat naj bo dovolj, ko ste videli, s kakšno vnmemo teži ta filmska družčina za svojim ciljem.

H. Hacker.

Ufa

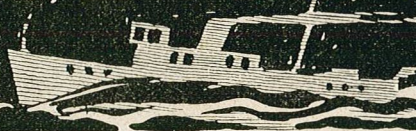
ZAMENJANO OKNO?

Fritz Kampers in Charlotte Schellhorn v filmu »Levo Izara, desno Spreva«

E. G. BRAD

BEG Z MILIJONI

ROMAN

13. nadaljevanje.

Hitro je Murrel zaklenil svojo kajuto ter planil h kovčku. Z nervozno naglico se je lotil jermenov in ovojev, zaklopov in vijakov... pokrov je odskočil... Murrel pa je zviškoma sedel na tla.

»Dobro jutro, mr. Murrel!« je dejal Jack Bell, zlezal iz kovčka, zaprl pokrov in sedel nanj. »Strela božja, ves sem že trd!« je rekel smehljaje ter raztezal roke in noge.

»Vi... Vi?!« je zaječal Murrel, kakor bi videl živ strah... »Vi ste Jack Bell?!«

»Kajpada!« je prikimal Jack. »Milijonski tat iz Chicaga, kakor trdijo. Zelo me veseli, da je sloves mojega zločina prodlr tudi že do vaših ušes.«

»Kaj želite?« je zaječal Frank Murrel.

»Ne uganete?« se je smejal Jark. »Vzamete me namesto svojega tovariša s seboj v London. Toda nikakor nočem ostati celih osem dni v tej kabini.«

»A na krov vendar ne morete!« se je čudil Murrel.

»Zakaj pa ne? Nič ni nemogoče. Da bom sedel sedajle na temle kovčku namestu vašega prijatelja, bi se vam zdelo včeraj čisto nemogoče. Ukrasti dva milijona dolarjev se vam zdi morda tudi nemogoče. Zagotavljam vas, to mi je bila malenkost. Zato pa je tudi mogoče, da pojdem na krov in da vas za vse vaše usluge kraljevsko nagradim.«

»Kje pa imate denar?« je pozvedoval Frank Murrel lokavo.

»Na Angleški banki v Londonu, seveda!« je lagal Jack, ne da bi trenil z očmi. »Veste, ta banka je idealna hranilnica za vse defraudante. Tamkaj je naložen naš denar varno, kakor bi bil položen v Abrahamovo naročje. Če me zgrabijo — česar seveda nikakor ne želim — me zašijejo za par let. No, potem pa dvignem svoja dva milijončka z obrestmi vred. Nič težkega. — Torej — ali mi hočete pomagati? Plačujem pošteno vsakršno uslugo.«

»Goddam!« je dejal Frank Murrel in mu pomolil roko. »Všeč ste mi — pomorem vam. A kaj želite, da storim?«

»Vi ostanete ves dan v kajuti, jaz pa ostanem ves dan na krovu.« je dejal Jack.

Murrel je povesil glavo: preveč se je zahtevalo. Ves dan naj tiči v kajuti! Celih osem dni!

»No, plačam vam to prijaznost!« je tolašil Jack in ga potrepal po rami. »Ponoči boste tudi sami lahko hodili na zrak, saj sva si malo podobna. To ste videli že v Newyorku, ko so vas aretirali namesto mene. Najtežje vprašanje je: kako vas preživiti? Toda tudi to se bo dalo izlahka rešiti. Glavna stvar je sedajle, da se iznebim teh prokleta rdečih las.«

In že je stal pri umivalniku, da si z milom in ščetko izmije barvo svojih las.

»O, to znam jaz bolje!« se je pobahal komedijant, si nataknil na roke posebne rokavice, poiškal v kovčku stekleničico ter začel obdelovati Jackovo glavo.

V pol ure so bili Jackovi lasje zopet temno-rujavi. Ker sta bila oba dolgolična in obrita ter sta imela enako barvane lase, sta si bila Jack in Frank v somraku podobna kot dolar dolarju, seveda pri luči bi ju mogel zamenjati le kratkoviden človek, vsak drug bi ju izlahka razločil.

Tedaj je potrkalo na duri. Frank Murrel je skočil v kovček, Jack pa je odprl. Vstopil je steward in zahteval billett.

»Pojdi semkaj, deček!« je dejal Jack prijazno in zaklenil duri za stewardovim hrbtom. »Glej, tu sva dva, a imava le en billett.« In dvignil je kovčkov pokrov. Steward je strmel v kovček, iz katerega se je dvignila postava Franka Murrela, vsega zmedenega, da bi se bil od sramu najrajši udrl. Le Jack je ostal čisto miren.

»Le dobro si naju oglej!« je dejal. »Gre za neko stavo. Gospod ti bo dal takoj dvajset dolarjev. Natančno toliko dobiš, ko dospemo v Plymouth. Nočeva te morda podkupiti ali te spravljati v neprilike. Toda najin princip je: vsako uslugo pošteno plačati! Zate tiči ta gospod neprestano v kovčku, čeprav ga boš morda videl ležati na zofi. Razumeš? Drugače drugih dvajsetih dolarjev ne dobiš. A če ga boš ves čas skrivaj dobro krmil, dobiš povrhu še deset od mene.«

Steward ni bil zabit, zato je takoj razumel: 20 in 20 in 10 je 50 dolarjev! Lep zaslužek! — In takoj je iztegnil roko ter nastavil dlan, v katero je Frank Murrel s kislim obrazom položil dvajset dolarjev...

Kmalu nato je prišel Jack Bell na krov kot bi bil Frank Murrel. Vsekakor je bil oblečen v najlepši obleki, ki jih je imel komedijant v svojem kovčku.

Medtem je Miha Mohr preiskal in pretaknil že vso ladjo, klical Jacka po imenu, toda oglasil se mu ni nihče. »Gotovo je že izginil s krova!« si je mislil Mohr ter je šel javit kapitanu. Ta je nato takoj brzojavil v Newyork, da tatu milijonov ni več na ladji.

Ko pa je Mohr odhajal zopet v svojo kajuto, da izpije ondi na zdravje svojega prijatelja Jacka tiho čašo groga, je prišel mimo njega golobrad gospod s trdim, okroglim klobukom na kratko ostriženih, kostanjevih lasih in s cigareto v ustih. Palca obeh rok je imel zapičena v hlačna žepa, z ostalimi osmerimi prsti pa je veselo igral klavir po hlačnem robu.

»Michel!« je šepetal gospod, ne da bi vzel cigareto iz ust. »Brez skrbi! Meni se godi čisto dobro.«

In že je izginil okoli vogala, Mohr pa je zijal za njim.

»Vražji človek!« je premišljal Mohr. »O, to je tiček! Ni ga takega prebrisanca kakor je moj prijatelj Jack!«

In krenil je veselo razburjen v svojo kajuto, da podpre omajano ravnodušje z nekaterimi čašami groga...

Medtem je Polly zvedela, da je ves Newyork poln lepakov z Jackovo sliko in tiralico. Izprevidela je iz tega dejstva, da jo je Dodd nalagal, da zasleduje Jacka tudi policija, in to spoznanje jo je silno razkačilo.

»Mister, vi hočete mojega moža uničiti!« je kričala in krčila pesti. »Uničiti, ne pa rešiti, kakor ste mi obetali! Zato pa vam ne zaupam več ter ne pojdem nikamor več z vami. Pojdite, kamor hočete, jaz pa ostanem v Newyorku. Če bom le mogla, bom delovala odslej celo proti vam ter pomagala svojemu soprogu, da vam tem bolj gotovo uide.«

Zelo je bila jezna in energično je cepetala z obema petama ob tla.

Dodd je bil obupan in očaran. Razkačena Polly je bila krasna in njegova simpatija je zato le naraščala. Toda na »Mauretanijski« je bil najel že dve kabini, da bi bil na njej dva dni poprej v Liverpoolu kakor »Pennsylvanija« v Plymouthu.

Keith naleti na golo mladenko

Bavaria

Brigitte Horney (Anna) in Willy Birgel (Keith) v filmu »Sovražniki«

Metro Goldwyn Mayer

Mickey Rooney

»Mrs. Bell,« jo je rotil, »zakaj mi ne zaupate?!«

»Zaradi vaše tiralice! Nalagali ste me! je odgovorila brez okolišev. »Zato ostanim tu. Če ga ne najdem tukaj, se odpeljem v Hamburg in od tam v Nemčijo. Tam ima Jack sorodnike, strica, ki mu je bil drugi oče.«

»Kaj veste, kje živi njegov stric?« je poizvedoval Dodd z nedolžnim obrazom.

»Kako se tistemu mestu reče, sem pozabila,« je odgovorila Polly, »toda to vem, da je majhno, prijazno mestece. Tam je hodil Jack nekaj let na gimnazijo... tudi imen profesorjev, o katerih mi je večkrat pripovedoval, se sedajle ne domislim... ampak počasi se že vsega spomnim.«

»Mrs. Bell, predlagam vam nekaj,« je dejal Dodd odkritosrčno, »iz česar izprevidite, da imam pošteno voljo ustreči vam resnično popolnoma. Priznavam: brez policije ne opravi ničesar. Toda policija brez tiralice z Jackovo sliko tudi ne opravi ničesar. Dobiti pa ga morava! Predlagam vam torej, da ga popolnoma zatajite, kadar ga nama policija predstavi. Trdite odločno, da ni pravi Jack Bell, da ga ne poznate, ter da ga še niste nikoli videli! Nato ga zopet izpuste... midva pa pojdeva lepo mirno in skrivaj za njim ter uredimo vso reč po domače med nami. V sanatorij pa mora seveda na vsak način.«

Polly je strmeče gledala v detektiva: kako je mogoče, da je uganil njen najtajnejši sklep? Prav tole, kar ji je sedajle predlagal, je ona že davno sklenila storiti!

»Ne bo vam torej treba delovati proti meni,« je dostavil Dodd.

»Bog ve, če ne!« je odgovorila osorno.

»Jaz vem, da ne,« je ugovarjal Dodd mirno. »Moja največja želja je, da mi zaupate, kajti vaša simpatija je zame najdragocenejša!«

»Zakaj neki?«

(Dalje)

Odgovori na vprašanja

M. I., C. Gustav Knuth je iz Braunschweiga, tam se je tudi šolal. K filmu je prišel z gledališča. Njegove filmske vloge so: »Mož proti možu«, »Zastor je padel«, »Pesem pustinje« in »Med Hamburgom in Haitijem«.

T. D., L. Madžarska filmska industrija obstoji šele nekaj let. Filmi so večinoma visoko umetniško vredni. Najnovejši uspeh je »Umirajoča pomlad«; predvajal ga je Kino Matica v Ljubljani.

D. G., M. Lista igralcev, ki sodelujejo pri Ufi obsega 140 imen in to so le igralci važnejših vlog! Za vse je naslov: Universum-Film A. G., Berlin SW 68, Krausenstrasse 37-39. Z zasebnimi naslovi Vam žal ne moremo postreči.

T. K., B. O Trenkerjevi produkciji strokovni tisk ne ve ničesar poročati. Gorske filme izdelujeta trenutno družbi Tobis in Bavaria. To so predvsem »Jastrebica Wally« in »V senci gore« poleg plezalnega učnega filma »Gorsko poletje«.

G. F., L. Jane Withers je stara jedva 13 let! Postala je najpriljubljenejša komičarka ameriškega filma. Njen najnovejši trak je »Pesem divjega zapada« kjer nastopa z Gene Autreyjem.

R. Z., H. Hedy Lamarr je zvezdnica Metro-filma. Naslov: Metro-Goldwyn-Mayer Studios, Hollywood, California.

T. F., B. Ruski filmi prihajajo k nam iz Bolgarije; seveda ne vidimo vsega, kar izdeluje ruska filmska industrija. Odkar so urejene diplomatske zveze, je upati na zboljšanje.

D. S., F. Če se bosta Tyrone Power in Annabella zares ločila, še ne vemo. Vest o krizi njunega zakona smo posneli po ameriškem časopisju. Morda je v ozadju le velikopotezna reklama za kak nov film.

T. E., K. Francoska filmska industrija je v popolnem zastoju. Igralci in strokovno osebje se je razteplo na vse strani. Studiji so večinoma v zasedenem delu države, kjer ni misliti na neovirano delo. Trajalo bo gotovo nekaj časa, preden se bo vse uredilo.

W. Z., S. B. Filmi s tendenco ne morejo biti umetniški. Propaganda je komu pač potrebna, toda s tem ni rečeno, da bi vsi filmi morali biti po enem kopitu in okusu.

R. O., G. »Star« je angleška beseda in pomeni zvezdo; včasih smo brali tudi »filmska diva«. Mi pišemo za moškega filmskega igralca »zvezdnik«, za žensko »zvezdnica«, kar je udomačeno že nekaj let. Pločniško latovščino, zmes fabriciranih domačih in tujih izrazov, kakor jih moremo brati v marsikaterem časopisu niže od nas, — na vzhodu — odločno odklanjamo. Stara žalostna resnica je, da prija vse kar je tujega, veliko bolj kakor pa domače.

HOLLYWOOD SE SMEJE

Kotiček ameriškega humorja

— Vendar, ljuba Maud, kako moreš tako slabo govoriti o svoji prijateljici — končno le ljubi svojega moža...
— Res, tako ga ljubi, da rajša hodi z drugimi, le da bi njega ne utrujala.

BRIGITTE HORNEY IN NOVINARKA

Ob predvajanju filma Bavaria »Osvojen roke« v Benetkah, je bil prirejen sprejem glavne igralki Brigitte Horney in režiserja Hansa Schweikarta s strani zastopnikov tiska. Brigitta Horney je morala znova in znova dati intervjuje in avtograme. Po dveh urah je bila s svojimi močmi dodobra pri kraju. Neko novinarko pa ni nikakor mogla zadovoljiti, zmerom znova in znova je prihajala z vprašanji. Končno je igralki priskočil na pomoč vodja tiskovnega urada Bavarie, vzel Brigitto Horney pod roko in prisoten urednik nekega nemškega časopisa je v naglem razumevanju storil isto na drugi strani ter jo odvedla s seboj.

Italijanska novinarka je za hip presečeno obstala, potem pa zgrabi iz neke vaze šopek krizantem in jih izroči Brigiti Horney z besedami:

»Ta šopek sem prinesla s seboj za vas gospa in čisto sem ga pozabila izročiti.«

»No, kaj je rekel zdravnik?«
»Sredstvo za potenje mi je napisal.«
»Čaj ali tablete?«
»Ne, račun.«

NAGRADNA KRIŽANKA

1		2	3		4	5		6	7		8
		9		10		11					
12	13		14							15	
16		17							18	19	
20			21		22	23		24			
			25								
	26				27			28		29	
30				31		32		33		34	
35			36				37	38		39	
	40	41			42	43		44	45		
46		47		48				49			50
51	52				53			54		55	
56				57				58		59	
60			61				62	63		64	
				65		66	67		68		
69					70			71			

Vodoravno: 1. drugi del imena ameriške filmske družbe, 4. formula za železo, 6. prva črka grške abecede, 9. mesto v Galiciji, 12. dva soglasnika, 14. ogljikova spojina, ki razvija acetilen, 15. medmet v primorskem narečju, 16. izraz žalosti in bolečine, 18. angleško moško ime, s pridevkom Uncle pomeni USA, 20. mesto v Romuniji, 22. soglasnik in samoglasnik, 24. mesto ob zgornjem Jadranu, tik ob naši meji, 25. akademski naslov lekarnarja, 26. izdelek iz mleka, 27. stara vprašalnica, 28. blatna mlaka, 30. angleško moško krstno ime, 31. preprosto zgrajena gospodarska stavba, 33. morska žival, 35. španska predpona, 36. italijanska pritrilnica, 37. kratice imena prvega slovenskega pesnika, 39. oziromni zaimek, 40. glava rodbine, 42. soglasnik in samoglasnik, 44. okrajšano žensko ime (iz Emilija), 47. žensko ime, izvedeno po grškem gorovju, 51. ima vsak človek, 53. dva enaka samoglasnika, 54. kakor 20., 56. je človek, če se mu nič ne ljubi, 57. mesto ob Jadranu, 59. hrvatski izraz za naš ves, 60. samoglasnik in soglasnik, 61. kakor 27., 62. nota v solmizaciji, 64. dva samoglasnika, 65. skupina potovalcev v puščavi, 69. država v Mali Aziji, 70. egipčansko božanstvo, 71. turško-srbski izraz za orodje.

Navpično: 1. nekdanji ruski plemič, 2. samoglasnik in soglasnik, 3. tekočina, ki jo vsebuje rastlina, 4. francoski izraz za utrdbo, kakor ga izgovarjamo, 5. = emb, 6. bajeslovni velikan, 7. nota v solmizaciji, 8. kozaški poglavar, 10. nekaj z glave, 11. = eia, 13. iglasto drevo, 15. poljska, rdeče cvetoča rastlina, 17. prostor za kurjenje, nekdanje mesto peči, 18. ledeni stolp na ledeniku, 21. darilo, 22. potrebščina za pranje, 23. krstno ime režiserja Šesta, 24. pregovor, 26. glasbeni izraz za »sam«, 29. pokrajina v naši državi na kraškem svetu, 30. osebni zaimek, 31. stara vprašalnica, 32. samoglasnik in soglasnik, tudi izraz bolečine, 34. kakor 30., 36. drug izraz za naselje, tudi kraj pri Ljubljani, 38. del drevesa, 41. plovilo, 42. arabski plemič, 43. popis, 45. planet, 46. gospodarsko najbolj važen del vsakega časopisa, 50. cerkveni čas pred Božičem, 52. reka v Nemčiji, 55. trije enaki samoglasniki, 57. del železniške proge, 58. nasprotje stropa, 61. svetlika-joča se barva, lošč, 63. žensko ime, 65. soglasnik in samoglasnik, 66. ploskovna mera, 67. soglasnik in samoglasnik, 68. stara pesniška vprašalnica.

Danes smo vam pripravili križanko, katero boste zlahka rešili. S tem hočemo ustreči našim prijateljem, ker so nam nekateri potožili, da so naše križanke pretežavne zanje.

Da delo ne bo zastoj, ko bodo reševali, smo jim pripravili pet nagrad, in sicer:

1. originalna fotografija: **Hedy Lamarr** (Metro-Goldwyn Mayer),
2. originalna fotografija: **Hansi Knotek** (Bavaria-Film),
3. originalna fotografija: **Linda Darnell** (20th Century Fox),
4. originalna fotografija: **Willy Fritsch** (Ufa),
5. originalna fotografija: **Don Ameche** (20th Century Fox).

Torej se reševalcem spleha malo potruditi. Rešitve je poslati v enem tednu po izidu revije na uredništvo in priložiti kupon. Rešitve brez kupona ne bodo upoštevane. Nagrajence izbere žreb.

Na rešitvi tudi pripomnite, če se vam je zdelo križanka težavna ali ne.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKA

Vodoravno: orel, d. d., Rila, T. A. Edison, li, Hodnik, R. J. (Richard Jakopič), ata, Pau, Kolk, ol, past, Baedeker, šum, ot, Rim, Tom, klas, sol, ol, la, Ik, ka, ali, AA, osa, Adalbert, rano, Fe, diva, Ela, Pali, Lil, st., ta, NN, Du, Germinal, emir, at, bora.

Navpično: oblaki, let, Lah, ddd, din, rok, in, Anjuta, Eol, Sič, i to, ras, album, Paris, kam, per, šola, moka, to, ka, si, la, Lido, kord, lana, alfa, Abel, stil, freske, valuta, alt, vid, par, Inn, ter, Nab, gi, ma, it, Lo.

Vsega smo prejeli 102 rešitvi. Skoro vse so bile pravilne, le reševalci preradi pozabljajo priložiti kupon. Radi tega smo morali spet izločiti 23 rešitev! V bodoče žreb ne pozabiti na kupon.

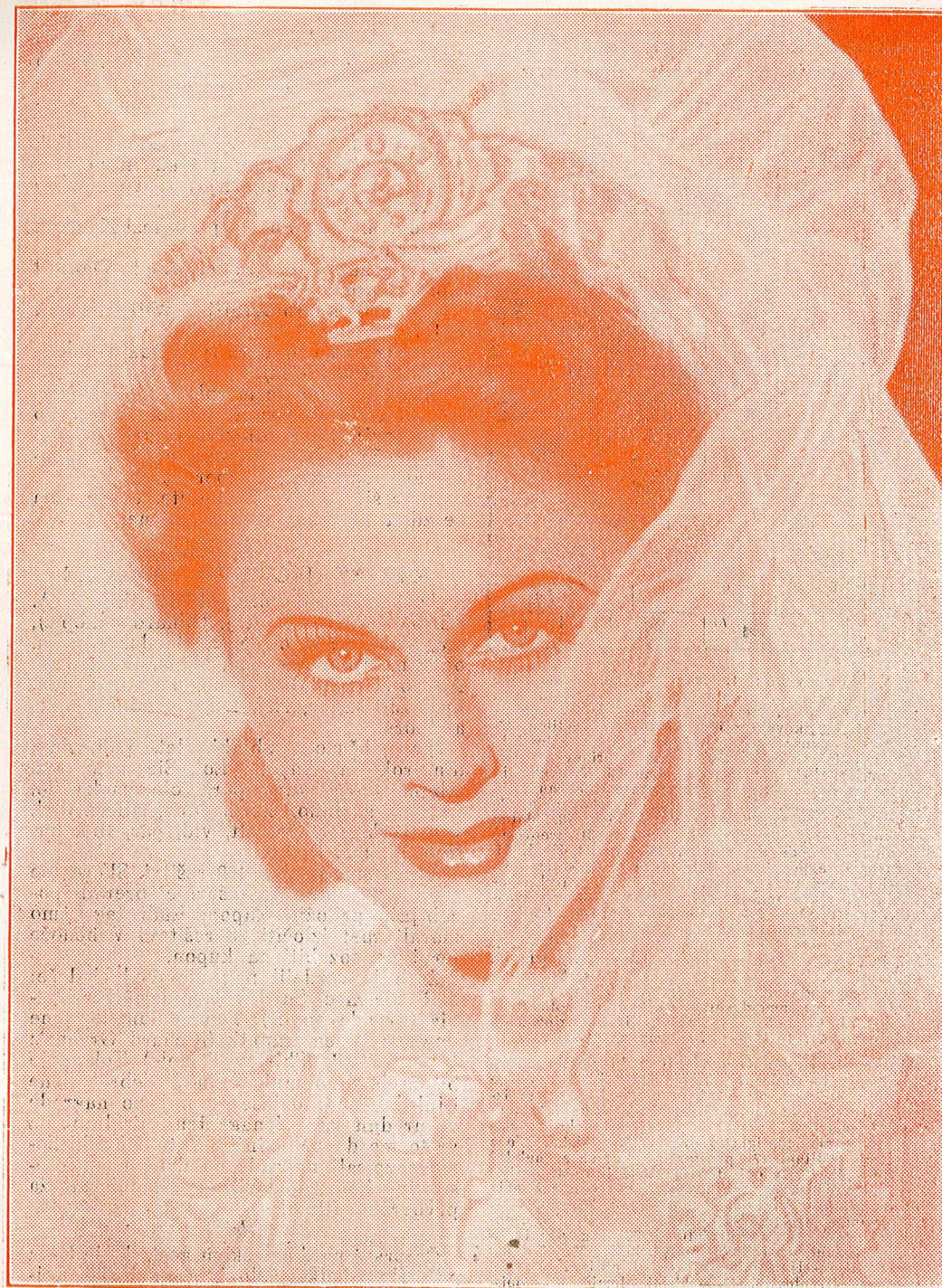
Torej je razdelil nagrade med sledeče: **Anča Bremec** (Shirley Temple); **Ivo Kresnik** (Brenda Yoyce); **Tone Valant** (Tyronne Power); **Binca Rupnik** (Richard Greene); **Ivica Križnik** (Shirley Temple). Tokrat je bil žreb silno muhast in je izbral same Ljubljancane; oglase se naj po nagrade v uredništvo. Nenagrajeni pridejo na vrsto morda prihodnjic. V 16. številki bomo razpisali nagrade na drug način; reševalce bomo obdarili z vstopnicami za prvovrstne filme!

Če pravi na Angleškem gost, da je kava premalo sladka, slovi gospodinja najmanjši košček sladkorja iz doze in mu ga da.

Na Irskem ponudijo vso dozo in prosijo gosta, naj vzame, kolikor hoče.

Če pa pove to na Škotskem, odvrne gospodinja: »Morda pa niste dobro pomislili.«

Marika Röck

Ufa

Revija »Film« izhaja 1. in 15. dne v mesecu. Letna naročnina Din 40.—, polletna Din 20.— in se plačuje vnaprej. — Rokopisov uredništvo ne vrača; oglasi po ceniku. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Vegova ulica 6; čekovni račun št. 15.703; telefon št. 27-55. — Izdajatelj in odgovorni urednik Vladimir Kolman, Ljubljana, Vodmatska ulica 19. — Tiska tiskarna »Slovenija, d. z o. z.«, (predstavnik Albert Kolman).

Kupon

za križanko v 15. št. revije »Film«

Kupon

za odgovor v reviji »Film«.